

BASIN BÜLTENİ**28.10.2025****DEVA Partisi Elif Esen: "Kamu dili, engellilikte hâlâ 20 yıl öncesinde 'özürlü' ifadesi artık tarihe karışmalı"**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Elif Esen, hem İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'ya hem de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'a yönelttiği iki ayrı soru önergesiyle, kamu mevzuatında hâlen kullanılan "özürlü" ibaresini gündeme taşıdı.

Esen, "Engellilik alanında dil dönüşümü yalnızca kelime değişikliği değil, zihniyet dönüşümüdür. Ancak devletin resmi internet sitelerinde hâlâ 2000'li yılların öncesinden kalma terminolojiyle yayımlanan yönetmelikler, bu dönüşümün tamamlanmadığını gösteriyor" dedi.

"Engelliler Hakkında Kanun değişti ama kamu dili değişmedi"

Esen, 2005 yılında yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile "özürlü" kavramının yerine "engelli" teriminin geçtiğini, buna rağmen devletin resmî mevzuat portalında hâlâ "Büyükşehir Belediyeleri Özürlü Hizmet Birimleri Yönetmeliği" başlıklı bir düzenlemenin yer aldığını hatırlattı.

“İki bakanlık da sorumlu: dil dönüşümü koordinasyon gerektirir”

Esen, söz konusu yönetmeliğin İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmesine rağmen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın resmî sitesinde yayımlandığını belirterek, sorumluluğun iki kurum arasında paylaşıldığını vurguladı: “Engellilik politikası kurumlar arası koordinasyon ister. Bakanlıkların kendi alanlarında kullandığı dil, yalnızca bürokratik bir tercih değil, kamu vicdanını yansıtan bir göstergedir. ‘Özürlü’ ifadesinin artık hiçbir resmî belgede yer almaması gerekir.”

“BM Engelli Hakları Sözleşmesi’nin gereği açık: ayrımcı dil terk edilmelidir”

Esen, Türkiye’nin 2009’da taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi (CRPD) uyarınca, engelliliğe ilişkin kamu politikalarının insan hakları temelli bir yaklaşımla yürütülmesi ve ayrımcı ifadelerin mevzuattan ayıklanması taahhüdünü hatırlattı. Esen, “Bu sözleşmeye taraf olmak yalnızca bir imza meselesi değildir; dili, bakışı ve uygulamayı dönüştürme sorumluluğudur. Kamu yönetimi, engelli bireyleri tanımlarken bile eşitlik ilkesini gözetmek zorundadır” dedi.

Elif Esen iki bakanlığa beşer soru yöneltti.

Esen, her iki bakana da şu soruları yöneltti:

- Yönetmelikteki “özürlü” ibaresinin “engelli” olarak değiştirilmesi yönünde bir mevzuat hazırlığı veya taslak çalışma var mıdır?
- Yönetmeliğin adı neden hâlâ güncellenmemiştir?
- Engellilik alanında mevzuat dili ve terminolojisinin uyumlaştırılması için bakanlık bünyesinde bir proje yürütülmekte midir?
- Bakanlıklar arası koordinasyonla dil dönüşümü takvimi hazırlanmış mıdır?
- Kamu portallarındaki mevzuat metinlerinin erişilebilirlik ve dil açısından güncellenmesine ilişkin bir zaman planı bulunmakta mıdır?